

مندی که حکومت پهلوی بر سر مردم گذاشت!

۱ خرداد ۱۴۰۳ ساعت ۲۰:۰۶

در دوره پهلوی آنگاه که شعار فتح دروازه تمدن بزرگ مطرح بود، خاندان پهلوی و در رأس آنان، شاه، بر ملت ایران مندی نهادند که با مدیریت و ابتکار آنان این همه افتخار آفریده شد

یکی از دلایل سرد شدن مردم از حکومت پهلوی، بزرگنمایی بیش از حد اقدامات صورت گرفته بود. گذشته از بزرگنمایی، حکومت را مایه لطف بر مردم می‌دانست، این در حالی بود که تمام آن اقدامات از طریق اموال عمومی انجام می‌شد و بیشتر آن نیز مورد سواستفاده شخصی قرار می‌گرفت.

«هنگامی که یک نظام سیاسی، نه در یک کودتای کوتاه مدت، که در فرایند یک انقلاب مردمی فراگیر و طی یک دوره زمانی مشخص سرنگون می‌شود، طبیعی است که مسئولان آن نظام هم از جمله کسانی هستند که مورد پرسش واقع شده و خواسته یا ناخواسته باید پاسخگو باشند. پیروزی و شکست هر دو نزاع برانگیزند. با این تفاوت که هنگام پیروزی نزاع بر سر تصرف غنائم و ثبت افتخار پیروزی به نام خویش است و در هنگام شکست، هر کس در پی آن است که چگونه شانه از زیر بار ننگ شکست خالی کند و آن را به دوش دیگری بیندازد. در دوره پهلوی آنگاه که شعار فتح دروازه تمدن بزرگ مطرح بود، خاندان پهلوی و در رأس آنان، شاه، بر ملت ایران مندی نهادند که با مدیریت و ابتکار آنان این همه افتخار آفریده شد. «مأموریت برای وطنم» و «به سوی تمدن بزرگ» و صدها خطابه دیگر شاه نشانگر این دیدگاهند. اما آنگاه که همان ملت در یک هم رأیی بی‌مانند، غیر واقعی بودن این توهم را برملا ساختند، آنان به ناگزیر باید این شکست تحمیل شده را تحلیل و به گونه‌ای شانه از زیر بار ننگ آن خالی می‌کردند. البته، دفاع از خود، امری طبیعی است ولی دفاعیه هنگامی مقنع و مؤثر خواهد بود که از انسجام علمی و منطقی لازم برخوردار باشد. در حالیکه به نظر می‌رسد آنان از عهده این مهم بر نیامده و گرفتار تناقض نیز شدند.»

منبع: سقوط: مجموعه مقالات نخستین همایش بررسی علل فروپاشی سلطنت پهلوی، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های

سیاسی، ۱۳۸۴، صص ۶۹-۷۰

